

**የወጪ ንግድ የቀረጥ ማበረታቻ ሥርዓትን
ለማስፈጸም የወጣ መመሪያ**

**ክፍል አንድ
ጠቅላላ**

1. አውጪው ባለሥልጣን

የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚ/ር በወጪ ንግድ የቀረጥ ማበረታቻ ሥርዓት አዋጅ ቁጥር 768/2004 አንቀጽ 5 ንዑስ አንቀጽ 1፣ አንቀጽ 20 ንዑስ አንቀጽ 2፣ አንቀጽ 21 ንዑስ አንቀጽ 5 እና አንቀጽ 32 ንዑስ አንቀጽ 2 በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህንን መመሪያ አውጥቷል።

2. አጭር ርዕስ

ይህ «መመሪያ የወጪ ንግድ የቀረጥ ማበረታቻ ሥርዓት አዋጅ ማስፈጸሚያ መመሪያ ቁጥር 35/2005» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

3. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ፡-

1. አዋጅ ማለት የወጪ ንግድ የቀረጥ ማበረታቻ ሥርዓት አዋጅ ቁጥር 768/2004 ነው።
2. «ባለሥልጣን» ማለት የገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን ነው።
3. «ሚኒስቴር» ማለት የኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ነው።
4. «ግብአት» ማለት ጥሬ ዕቃ ወይም አላቂ የምርት መገልገያ ነው።
5. በዚህ መመሪያ ጥቅም ላይ የዋሉ ሌሎች ቃላትና ሀረጎች በአዋጁ የተሰጣቸውን ትርጉም ይይዛሉ።

**ክፍል ሁለት
ቀረጥን ተመሳሽ ስለማድረግ**

4. ቅድመ - ሁኔታዎች

ቀረጥን ተመሳሽ ለማድረግ የሚቻለው የሚከተሉት ሁኔታዎች ተሟልተው ሲገኙ ነው።

1. የተመላሽ ቀረጥ ሥርዓት ተጠቃሚ የሆነ ሰው ቀረጥ እንዲመለስለት ከሚያቀርበው ጥያቄ ጋር በባለሥልጣኑ በሚወጣ መመሪያ የሚዘረዘሩ የወጪና ገቢ እና ሌሎች ሰነዶችን ደጋፊ በማድረግ ባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት።
2. የተጠየቀው ቀረጥና ቀረጡ ተመላሽ እንዲደረግ ጥያቄ የቀረበበት ጥሬ ዕቃ፣ አላቂ የምርት መገልገያ ወይም ሸቀጥ መጠንና አይነት በአዋጁ የተመለከተውን የሚያሟላ ስለመሆኑ የማረጋገጥ ኃላፊነት የተመላሽ ቀረጥ ጠያቂው ነው። ጠያቂው ይህንን በበቂ ሁኔታ ማረጋገጥ ያልቻለ እንደሆነ ባለሥልጣኑ የራሱን ውሳኔ የመስጠት መብት ይኖረዋል።
3. የቀረበው የተመላሽ ቀረጥ ጥያቄ ትክክለኛ መሆኑን ለማረጋገጥ ባለሥልጣኑ ለሚያካሂደው ምርመራ ተመላሽ ቀረጥ ጠያቂው ተገቢውን እገዛ ማድረግ አለበት።

5. የጥሬ ዕቃ ማጠቃለያ ጊዜ ገደብ

1. የተመላሽ ቀረጥ ሥርዓት ተጠቃሚ የሆነ ሰው ወደ አገር ያስገባቸውን የተመላሽ ቀረጥ ጥያቄ የሚያቀርብባቸውን ግብአቶች ተጠቅሞ ያመረተውን ምርት በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ወደውጭ አገር መላክ አለበት።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተመለከተው የጊዜ ገደብ ሊራዘም የሚችለው በአዋጁ በተቋቋሙት ሌሎች ሥርዓቶች በተደነገገው መሠረት ይሆናል።

6. የቀረጥ ተመላሽ ጥያቄ የማቅረቢያ ጊዜ

1. በቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት ለገባ ጥሬ ዕቃ የቀረጥ ተመላሽ ጥያቄ ማቅረብ የሚቻለው እንደሁኔታው ምርቱ ወደ ውጭ በተላከ ወይም ጥሬ ዕቃው ለአምራቹ በቀረበ በአንድ አመት ጊዜ ውስጥ ነው።
2. ከዚህ ጊዜ በኋላ የሚቀርብ የቀረጥ ተመላሽ ጥያቄ ተቀባይነት ሊኖረው የሚችለው የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር ሲፈቅድ ይሆናል።

ክፍል ሦስት
የተፋጠኔ የቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት

7. የተፋጠኔ የቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት ተጠቃሚዎች

በአገር ውስጥ በፈጸሙት ግዢ ላይ የከፈሉት ቀረጥ በአዋጁ በተደነገገው መሠረት በተፋጠኔ ቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት ተመላሽ ሊደረግ የሚችለው፡-

1. በወጪ ንግድ ሥራ ላይ በመሠማራት ለአገሪቱ የውጭ ምንዛሪ ግኝት አስተዋጽኦ በማበርከት ላይ ለሚገኙ፤
2. በሚኒስቴሩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 በተመለከተው መመዘኛ መሠረት፤ ተገምግመው በሥርዓቱ ተጠቃሚዎች ዝርዝር ውስጥ እንዲካተቱ ለተደረጉ፤ ቀጥተኛ እና ቀጥተኛ ያልሆኑ አምራች ላኪዎች ይሆናል።

8. የተፋጠኔ ቀረጥ ተመላሽ

1. በዚህ መመሪያ አንቀጽ አራት የተደነገገው ቢኖርም፤ የፈጣን ቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት ተጠቃሚዎች ያመረቱት ሸቀጥ ወደ ውጭ መላኩን መጠበቅ ሳያስፈልግ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 እና 3 በተገለጸው መሠረት በአገር ውስጥ በገዙት ግብአት ላይ የከፈሉት ቀረጥ ይመለስላቸዋል። ሆኖም በአዋጁ በተፈቀደው ወይም በአዋጁ የተሰጠን ሥልጣን መሠረት በማድረግ በተራዘመው የጊዜ ገደብ ውስጥ ከአገር ውስጥ በገዙት ጥሬ ዕቃ ተጠቅመው ያመረቱትን ምርት እንደሁኔታው ወደ ውጭ መላክ ወይም በግብአትነት ለአምራች ላኪ ማቅረባቸውን በማረጋገጥ የቀረጥ ሂሳቡን የማወራረድ ግዴታ አለባቸው።
2. የተፋጠኔ ቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት ተጠቃሚዎች ለዚሁ ዓላማ በባለሥልጣኑ የተዘጋጀውን ቅጽ በመሙላት ለውጭ ገበያ ለሚያቀርቡት ሸቀጥ ማምረቻ እንዲውል በአገር ውስጥ በፈጸሙት የግብአት ግዥ ላይ ወይም ለውጭ ገበያ ለሚቀርብ ሸቀጥ ማምረቻ የሚያስፈልገውን ግብአት ለማምረት በአገር ውስጥ በፈጸሙት የግብአት ግዢ ላይ የከፈሉት ቀረጥ ተመላሽ እንዲደረግላቸው ጥያቄያቸውን በየወሩ ለባለሥልጣኑ ማቅረብ ይችላሉ።
3. ባለሥልጣኑ አመልካቹ በሥርዓቱ ተጠቃሚዎች ዝርዝር ውስጥ የተመዘገበ መሆኑን እንዲሁም ቀረጥ የተከፈለበትን ማስረጃ ትክክለኛነት በማጣራት ጥያቄው በቀረበ ቢበዛ በ7 ቀን ጊዜ ውስጥ የተከፈለውን የቀረጥ ሂሳብ ለአመልካቹ ተመላሽ ያደርጋል።

9. ሪፖርት የማቅረብ ግዴታ

1. የተፋጠነ ቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት ተጠቃሚዎች ከአገር ውስጥ በገዙት ግብአት ያመረቱት ምርት እንደሁኔታው ወደ ውጭ መላኩን ወይም ለአምራች ላኪ በግብአትነት መቅረቡን የሚያረጋግጥ ሪፖርት አዘጋጅተው በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን ከሚጠየቁ ማስረጃዎች ጋር በማያያዝ የከፈሉት ታክስ ተመላሽ ከተደረገላቸው ቀን ጀምሮ በሦስት ወር ጊዜ ውስጥ ለባለሥልጣኑ የማቅረብ ግዴታ አለባቸው።
2. ባለሥልጣኑ የተፋጠነ ቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት ተጠቃሚዎች ያቀረቡትን ሪፖርት በማጠናቀር በየስድስት ወሩ ለሚኒስቴሩ እና ለገንዘብና ኤኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር ሪፖርት ያቀርባል።

10. ተመላሽ የተደረገው የቀረጥ ሂሳብ እንዲከፈል ስለማድረግ

የተፋጠነ ቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት ተጠቃሚዎች በዚህ መመሪያ አንቀጽ 9 በተመለከተው መሠረት የተሟላ ሪፖርት ያላቀረቡ ወይም የቀረበው ሪፖርት በአገር ውስጥ በገዙት ግብአት ተጠቅመው ያመረቱት ምርት ሙሉ ለሙሉ ወይም በከፊል ወደ ውጭ መላኩን ወይም ለቀጥተኛ አምራች ላኪ በግብአትነት መቅረቡን የማያረጋግጥ ከሆነ ባለስልጣኑ ለውጭ ገበያ ባልዋለው ወይም ለቀጥተኛ አምራች ላኪ በግብአትነት ባልቀረበው መጠን በዚህ መመሪያ አንቀጽ 8(3) መሠረት ተመላሽ የተደረገውን ሂሳብ እንዲከፈሉ ያደርጋል። በተጨማሪም የገቢውን ግዴታ ያልተወጡ የፈጣኑ ቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት ተጠቃሚዎች በአዋጁ በተደረገው መሠረት በወንጀል ኃላፊነት ተጠየቁ ይሆናሉ።

11. ኦዲት ስለማድረግ

ባለሥልጣኑ የተፋጠነቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት ተጠቃሚዎችን የንግድ ሥራ እንቅስቃሴ እና ከንግድ ሥራው እንቅስቃሴ ጋር የተያያዙ ሰነዶችን ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ በመመርመር የሚቀርቡ ሪፖርቶችን ትክክለኛነት ማረጋገጥ አለበት።

12. የመብቱ መቋረጥ

የተፋጠነ ቀረጥ ተመላሽ ሥርዓት ተጠቃሚ የሆነ ቀጥተኛ አምራች ላኪ ወይም ቀጥተኛ ያልሆነ አምራች ላኪ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 8(1) እና 9 የተመለከተውን ግዴታውን ካልተወጣ በአዋጁ የተመለከተው የወንጀል ቅጣት እንደተጠበቀ ሆነ በስርዓቱ ተጠቃሚ የመሆን መብቱ ይቋረጣል።

ክፍል አራት

በቀጥተኛ እና ቀጥተኛ ባልሆኑ ላኪዎች መካከል

የሜር የግብአትና ያለቀለት ምርት አቅርቦት ትስስር

13. የአቅርቦት ትስስሩ የሚፈጸምበት ሥርዓት

1. ቀጥተኛ ያልሆኑ ላኪዎች በአዋጁ የተዘረጉ ሥርዓቶችተጠቃሚ ለመሆን በአዋጁ እና አዋጁን መሠረት በማድረግ ሜስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ የተገለጹ ሁኔታዎችን /መስፈርቶችን/ ማሟላት አለባቸው።
2. ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ (1) ከተጠቀሰው በተጨማሪ ቀጥተኛ ያልሆኑ ላኪዎች በቫውቸር ሥርዓት ተጠቃሚ ለመሆን ከቀጥተኛ ላኪው ጋር ያደረጉትን የዕቃ አቅርቦት ስምምነት ለሚኒስቴሩ ማቅረብ አለባቸው። ይህም ውል ከሌሎች መካከል ቀጥተኛ ያልሆነው ላኪ ያመረተውን ጥሬ ዕቃ ወይም የመጨረሻ ምርት ለቀጥተኛ ላኪው ካስረከበ በኋላ በዚህ ጥሬ ዕቃ የተመረተውን እና ቀጥተኛ ላኪው የተረከበውን የመጨረሻ ምርት ወደ ውጭ የመላኩ፣ ካልተላከም ቀረጥና ታክሱን ከነመቀጮው የመክፈል ኃላፊነት ያለበት ቀጥተኛ ላኪው መሆኑን መግለጽ አለበት።
3. ሚኒስቴሩ ጥያቄውን ከገመገመ በኋላ ቀጥተኛ ያልሆነ ላኪው ጥሬ ዕቃውን ለማምረት ከውጭ በሚያስመጣው ጥሬ ዕቃ የሚሄደውን ምርት ዝርዝር (የግብአት ምርት ጥመርታ) እንዲያስጠርቅ ተፈክቶ ይሰጣል። ይህንን መሠረት በሚደረግበት ጥሬ ዕቃ ላይ ሊከፈል የሚገባውን ቀረጥ ለመዝገብ ጠየቀው ላኪው የቫውቸር ደብተር እንዲሰጠው ለባለሥልጣኑ በደብዳቤ ሲገልጽ በውሉ ስሙ ለተጠቀሰው ቀጥተኛ ላኪም በግልባጭ ያሳውቃል።
4. ቀጥተኛ ያልሆነ ላኪው ለቀጥተኛ ላኪው በስምምነታቸው መሠረት ጥሬ ዕቃውን (ምርቱን) ሲያቀርብ በአገር ውስጥ የሚከፈለውን ቀረጥ ከቀጥተኛ ላኪው መሰብሰብ አለበት። ሆኖም ቀጥተኛ ላኪው የከፈለው ቀረጥ በአዋጁ አንቀጽ 20 ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት እንዲመለስለት የመጠየቅ መብት አለው።
5. ቀጥተኛ ያልሆነ ላኪው ጥሬ ዕቃዎቹን ወደ አገር ለማስገባት እንዲፈቀድለት ጥያቄ የሚያቀርበው የሚከተለውን ሥርዓት መሠረት በማድረግ ነው።
 - ሀ. የማመልከቻው አቀራረብ እና የቫውቸር ፈቃድ አሰጣጥ አዋጁን ለማስፈጸም ሜስቴሩና ባለሥልጣኑ በሚያወጡት መመሪያ መሠረት ይከናወናል። ሆኖም ከውጭ አገር ያስገባውን ጥሬ ዕቃ ባለበት ሁኔታ ለቀጥተኛ ወይም ቀጥተኛ ላልሆኑ ላኪዎች የሚያቀርብ ጥሬ ዕቃ

አቅራቢ የሻውቸር ሥርዓት ተጠቃሚ ለመሆን የሚችለው በአዋጁ በተደነገገው መሠረት በሚሰጠው ሻውቸር ዋጋ ልክ የኢንሹራንስ ቦንድ ሲያቀርብ ይሆናል።

ለ. የሻውቸር አሰጣጥ ለቀጥተኛ ላኪ የተዘረጋውን የሻውቸር አሰጣጥ ሥርዓት በመከተል በባለሥልጣኑ ይከናወናል።

ሐ. ቀጥተኛ ያልሆነ ላኪው ለቀጥተኛ ላኪው የሚያቀርበውን ግብዓት የሚያመርት ከሆነ በሥርዓቱ ተጠቅሞ ለዚህ ዓላማ ያስገባቸውን ጥሬ ዕቃዎች በመጠቀም ያመረተውን ግብዓት በአንድ አመት ጊዜ ውስጥ ለቀጥተኛ ላኪው ማቅረብ አለበት። በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ወይም በአዋጁ አንቀጽ 10 ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት የጊዜ ገደቡ እንዲራዘም በባለሥልጣኑ ካልተፈቀደ በስተቀር ቀረጥና ታክሱን ከነመቀጮው እንዲከፍል ይደረጋል።

መ. ቀጥተኛ ያልሆነ ላኪው ከውጭ የገዛውን ጥሬ ዕቃ ባለበት ሁኔታ በግብአትነት ለቀጥተኛ ላኪው የሚያቀርብ ከሆነ በስምምነታቸው መሠረት ጥሬ ዕቃው ወደ አገር በገባ በአንድ አመት ጊዜ ውስጥ ጥሬ ዕቃውን ለላኪው ማስረከቡን የሚያረጋግጥ ማስረጃ ሲያቀርብ ሻውቸሩ ተወራርዶ ለዋስትና ያስያዘው የኢንሹራንስ ቦንድ እንዲለቀቅለት የመጠየቅ መብት ይኖረዋል። ቀጥተኛ ላኪውም በዚህ ጥሬ ዕቃ የተመረቱ ምርቶችን በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ወይም የጉምሩክ ባለሥልጣን ጊዜውን አራዝሞ ከሆነ በተራዘመው ጊዜ ውስጥ ወደ ውጪ ካልላከ ቀረጠክከነ መቀጮ እንዲከፍል ይደረጋል።

6. ቀጥተኛ ላኪው በስሙ የኤክስፖርት ትዕዛዝ ኖሮት ነገር ግን የማምረቻ ድርጅት ሳይኖረው ሲቀርና ቀጥተኛ ያልሆነ ላኪውን (ማምረቻ ያለውን) ሰው/ድርጅት ድጋፍ በሚፈልግበት ጊዜ፡-

ሀ. ቀጥተኛ ላኪውን እና ቀጥተኛ ያልሆነ አምራች ላኪውን የሚያስተሳስራቸው የወጪ ምርቱን እንዲያመርትለት የተስማሙበት ስምምነት መኖር አለበት። ሚስቴሩ ለዚህ አንቀጽ ዓላማ የሚጠበቅ የስምምነት ጥጽል ያዘጋጃል።

ለ. ቀጥተኛ ላኪውና ቀጥተኛ ያልሆነ ላኪው (ምርቱን የሚያመርትለት) ስምምነታቸውን በመያዝ ሻውቸር ደብተር እንዲሰጣቸው በጋራ ጥያቄ ማቅረብ አለባቸው።

ሐ. የሻውቸር ደብተር ጥያቄየተዘረጋውን ሥርዓት በመከተል መቅረብ ያለበት ሲሆን፣ ይህም ጥያቄ በሁለቱ መካከል ያለውን ስምምነት ወይም የአቅርቦት ትስስር የሚገልጽ መሆን አለበት። የቀረበው ማመልከቻም በሚኒስቴሩ ውሳኔ ይሰጥበታል።

መ. የሻውቸር ደብተሩም በቀረበው ስምምነት መሠረት ከሁለቱተዋዋዮች በአንዱ ስም ይሰጣል።

ሠ. ባለሥልጣኑ በአዋጁ መሠረት የጊዜ ገደቡ ለአንድ ዓመት እንዲራዘም ካልፈቀደ በስተቀር፣ ጥሬ ዕቃው አምራች ለሆነው ቀጥተኛ ያልሆነ ላኪ ከተላላፊነት ቀን ጀምሮ በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ጥቅም ላይ ውሎ የተመረተው ምርት ወደ ውጭ መላክ ያለበት ሲሆን በመላኪያው ቢል ላይ የቀጥተኛ ላኪውና ቀጥተኛ ያልሆነ አምራች ላኪው ስም መስፈር አለበት።

ረ. ከሀገር ውስጥ ለሚገዙ ጥሬ ዕቃዎች የተመላሽ ቀረጥ የመጠየቅ መብት ይጠበቅላቸዋል። ለዚህም ስምምነታቸውንና ዕቃው ወደ ውጭ የተላከበትን ማስረጃ ያቀርባሉ።

ሰ. ከዚህ በላይ በተራ ፊደል «ሠ» በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ከውጭ በተገዛው ጥሬ ዕቃ ምርቱ ተመርቶ ወደ ውጪ ባይላክ መቀጮውን ጨምሮ ለሚከፈለው ቀረጥና ታክስ ቀጥተኛ ላኪውና ቀጥተኛ ያልሆነ አምራች ላኪው የአንድነትና የነጠላ ኃላፊነት አለባቸው።

7. በማናቸውም ምክንያት ከዚህ በላይ በአንቀጽ 11.6 በተገለፀው ሥርዓት ለመጠቀም የማይፈልግ ቀጥተኛ ላኪ በአማራጭ ከዚህ በታች በተመለከተው ሥርዓት መጠቀም ይችላል።

ሀ. ቀጥተኛ ያልሆነው ላኪ ሻውቸሩን ከቀጥተኛ ላኪው ጋር በጋራ ለመጠየቅ ፈቃደኛ ካልሆነ በአንቀጽ 11.2 እንደተጠቀሰው ሁለቱን የሚያስተሳስር ስምምነት ማቅረብ አለበት።

ለ. ቀጥተኛ ላኪው ስምምነቱን በማያያዝ በራሱ ስም ሻውቸር እንዲፈቀድለት ሚኒስቴሩን መጠየቅ አለበት።

ሐ. የማመልከቻው አቀራረብ ለዚህ ተግባር የተዘረጋውን አሠራር በመከተል ይፈጸማል። ሻውቸሩም በባለሥልጣኑ የሚሰጠው ለቀጥተኛ ላኪው ብቻ ይሆናል። ቀጥተኛ ላኪውም ኤክስፖርቱን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 ተራ ፊደል «ሠ» በተገለጸው የአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ለመፈጸም በግሉ ኃላፊነት አለበት። ሆኖም ፈቃዱ በሚኒስቴሩ ሲሰጠው ምርቱ ቀጥተኛ ባልሆነ አምራች ላኪው እንደሚመረጥ መግለጽ (ማመልከት) አለበት።

መ. ምርቱን ለማምረት በሚያስፈልገው ከውጭ አገር በሚያስመጣው ጥሬ ዕቃ ላይ ሊከፈል የሚገባውን ቀረጥ በሻውቸር እንዲከፈል በማድረግ ምርቱን አምርቶ ወደ ውጭ መላክ አለበት።

8. ቀጥተኛ ያልሆኑ ላኪዎች ከሀገር ውስጥ ለሚገዙት ጥሬ ዕቃ ተመላሽ ቀረጥ የመጠየቅ መብት ይጠበቅላቸዋል። ለዚህም ስምምነታቸውንና ያመረቱትን ምርት ለቀጥተኛ ላኪ ያስረከቡበትን ማስረጃ ያቀርባሉ። ሆኖም ቀጥተኛ ያልሆነ ላኪው በተጨማሪ እሴት ታክስ አዋጅ ቁጥር 285/94 አንቀጽ 21 በተደነገገው ሠረት የታክስ ማቀናነስ ሥርዓት ተጠቃሚ ከሆነ ተመላሽ ቀረጥ የመጠየቅ መብት አይኖረውም።

14. የዕቃ ማሻጊያና መጠቅለያ አምራች ኢንዱስትሪዎች

1. የዕቃ ማሻጊያ ወይም መጠቅለያ አምራች ኢንዱስትሪዎች በሻውቸር ሥርዓት ተጠቅመው ባስገቡት ጥሬ ዕቃ ያመረቱትን ሸቀጥ የወጪ ንግድ ቀረጥ ማበረታቻ ሥርዓት ተጠቃሚ ለሆነ ቀጥተኛ አምራች ላኪ የሚያቀርቡ ከሆነ የኢንዱስትሪ ሚኒስቴር በሚያዘጋጀው የትስስር ሥርዓት በመጠቀም ባስተላለፉት ግብአት መጠን ነፃ የሆኑትን ቀረጥ ወደ ቀጥተኛ አምራች ላኪው ማስተላለፍ ይችላሉ። ቀረጡን የማወራረድ ኃላፊነት የቀጥተኛ አምራች ላኪው ይሆናል።

2. የዕቃ መሻጊያ ወይም መጠቅለያ ምርቱ የቀረበው ለላኪ ከሆነ፣ ምርቱ ወደውጭ የሚላኩ ሸቀጦችን ለማሸግ ወይም ለመጠቅለል ጥቅም ላይ ሳይውል ቢቀር ሊከፈል ለሚገባው ቀረጥ በሁለቱ መካከል ባለው ውል መሠረት አምራቹ ወይም ላኪው የኢንሹራንስ ዋስትና ማቅረብ ይኖርበታል።

3. የተያዘው ዋስትና ሊለቀቅ የማይችለው ላኪው የዕቃ ማሻጊያ ወይም መጠቅለያ ምርቱን ወደውጭ ለላከው ሸቀጥማሻጊያ ወይም መጠቅለያ ጥቅም ላይ ማዋሉ ሲረጋገጥ ነው።

ክፍል አምስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

15. **የተሻሻሉ መመሪያዎች**

1. የወጪ ንግድ የቀረጥ ማበረታቻ ሥርዓት አፈፃፀም የሚመራበትን ሁኔታ ለመወሰን የወጣው መመሪያ ቁጥር 22/2000፣
2. በወጪ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማሩ ላኪዎች የከፈሉት ታክስ በተፈጣኝ አኳኋን እንዲመለስ ለማድረግ የወጣው መመሪያ ቁጥር 26/2001 ተሽረዋል።

16. **መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ**

ይህ መመሪያ ከቀን 2005 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ _____ ቀን 2005 ዓ.ም

ሱፍያን አህመድ
የገንዘብና የኢኮኖሚ ልማት ሚኒስትር